

Espoon seurakuntien rippikoulujen tarkennetut turvallisuusohjeet kesällä 2020

Espoon seurakuntayhtymän valmiusorganisaation johtoryhmä on hyväksynyt tämän ohjeen 29.5.2020

Tämä soveltamisohje perustuu Suomen hallituksen, Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen, aluehallintoviraston, piispojen sekä Kirkkohallituksen ohjeisiin.

Nämä turvallisuusohjeet täydentävät seurakuntien muita turvallisuusohjeita.

Ohjeet turvalliseen rippikouluun

Espoon seurakunnat järjestävät nuorille leirimuotoisia rippikouluja, päivärippikouluja ja tarpeen vaatiessa yksityisrippikouluja. Nuoren huoltajien vastuulla on arvioida, millaiseen rippikouluun nuoren on turvallista ja mielekästä osallistua.

Lisäinfoa:

Valtioneuvoston sivusto: <https://valtioneuvosto.fi/tietoa-koronaviruksesta>

THL: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-rokotukset/ajankohtaista/ajankohtaista-koronaviruksesta-covid-19>

AVI: <https://www.avi.fi/>

1. Ennakoivat toimet

Rippikoululeirillä toimitaan tiiviisti yhdessä, eikä turvavälejä pystytä jokaisessa tilanteessa pitämään. Toisaalta leirikeskuksissa ei vieraile ulkopuolisia, joten ryhmä on pääosin suljettu ulkopuolisilta kontakteilta. Rippikoululaisten, isosten ja ohjaajien täytyy olla ennen leirille lähtöä **täysin oireettomia**. Myös leirille lähtijöiden perheiden/samassa taloudessa asuvien on oltava oireettomia. Jos perheen jäsenellä on hengitystieoireita tai muita mahdollisesti koronavirukseen viittaavia oireita, on syytä ennen rippikoulua olla yhteydessä paikalliseen terveydenhuoltoon ja hakeutua testattavaksi. Jos perheenjäsenen Covid19-testitulokset on positiivinen, rippikoululainen/isonen/työntekijä joutuu karanteeniin 14 vuorokaudeksi, eikä voi lähteä leirille mukaan. Jos leirille lähtijä on allerginen, on hyvä hoitaa allergia mahdollisimman oireettomaan vaiheeseen ennen leirijaksoa ja ottaa tarvittava lääkitys mukaan.

Ulkomailta tulevien nuorten sekä koronavirukselle altistuneiden osallistujien kohdalla seurataan viranomaisten suosituksia mahdollisesta karanteenista.

2. Rippikouluun ei saa tulla sairaana

Nuori tai aikuinen ei saa lähteä rippikouluun, jos hänellä on hengitystieoireita tai muita koronaan viittaavia oireita. Koronavirus aiheuttaa hengitystieinfektion, jonka oireita ovat mm. yskä, kurkkukipu, kuume, hengenahdistus, lihaskivut, vatsaoireet ja päänsärky

(<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-jarokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudin-aiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>).

Sähköinen oirekysely: <http://www.omaolo.fi/>

3. Riskiryhmään kuuluvat

Rippikoululainen

Vaikea koronavirustauti on harvinainen nuorilla, eikä sen riski ole lisääntynyt terveillä eikä niillä lapsilla ja nuorilla, joiden perussairaus on hoitotasapainossa. Vaikean koronavirustaudin riskiryhmään kuuluvat ne nuoret, joiden perussairaus muutenkin aiheuttaa suurentuneen riskin vakaville infektioille.

- Riskiryhmään kuuluvan tulee keskustella etukäteen oman hoitavan lääkärin kanssa rippikouluun osallistumisesta. Samoin niiden nuorten, joiden lähipiirissä on riskiryhmään kuuluvia.

Vakavan koronavirustaudin riskiryhmät: <https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-ja-ro-kotukset/taudit-jatorjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19/vakavan-koronavirustaudin-riskiryhmat>

4. Tarpeettomia fyysisiä kontakteja tulee välttää

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana (<https://thl.fi/fi/web/infektiotaudit-jarokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavirus-covid-19>).

Rippikoulussa vältetään tilanteita, joissa ollaan välittömässä läheisyydessä toisten kanssa. Vältettäviä tilanteita ovat esim.

- Vierailut rippikoulualueen ulkopuolella kielletään (kaupassa käynti, uimaranta jos se on yhteiskäytössä, käynnit paikallisessa kirkossa tms).
- Leirikeskushenkilökunnan tapaamisia tulee välttää ja leirikeskushenkilökunnan toivotaan pysyvän mahdollisimman paljon samana yksittäisen rippikoulun ajan.
- Leireillä ei ole mahdollista käydä vierailijoita.
- Sellaisia leikkejä ja pelejä, joissa ollaan pitkään erittäin lähekkäin ja tiiviisti tulee välttää.
- Rippikoulun ohjaajien tulee pysyä lähtökohtaisesti samoina koko leirin ajan.
- Henkilöiden välisistä turvaväleistä ei olla antamassa määräyksiä, väljyyttä haetaan tilajärjestelyillä, jotka rippikoulun pitopaikka mahdollistaa.
- Rippikoulupaikoissa, joissa on monta rippikoulua yhtä aikaa, järjestetään ruokailut siten, että ryhmät eivät ole samoissa tiloissa kosketuksissa toisiinsa. Ruokailun porrastaminen ja riittävien välien toiseen ryhmään on taattava.
- Ruokailuissa pyritään ruuan ottaminen järjestämään mahdollisimman turvallisesti.
- Saunominen tulee tehdä siten että siinä on mahdollisuus väljyyteen.
- Pyritään siihen, että leirillä olijat eivät poistu leirikeskuksesta. Rippikoulun ohjaajien ja leirikeskushenkilökunnan välttämättömissä neuvotteluissa yms. huolehditaan turvaväleistä.
- Yhteiskäytössä olevia tavaroita puhdistetaan säännöllisesti.

Rippikouluun kuuluu asioita, jotka eivät vaaranna terveyttä, kun ne toteutetaan ohjeita noudattaen:

- Monimuotoinen opiskelu luokassa, luonnossa, nuotiolla jne.
- Ryhmätoiminta isosten johdolla.
- Yhdessä laulaminen ja leikkiminen.
- Hartaudet, helmihetket, jumikset jne.
- Messujen viettäminen
- Pihalla pelaaminen
- Hengailu pienissä ryhmissä

5. Hyvä käsi- ja yskimishygienia estää tartuntoja

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana (<https://thl.fi/fi/web/infektio-taudit-jarokotukset/taudit-ja-torjunta/taudit-ja-taudinaiheuttajat-a-o/koronavi-rus-covid-19>). Oikein toteutettu yskimis- ja käsihygienia estää tartuntoja.

- Sekä nuoret että aikuiset pesevät kätensä aina ennen ruokailua, aina ulkoa sisälle tullessa, WC:ssä käymisen jälkeen, sekä aina aivastamisen tai yskimisen jälkeen, tai kun kädet ovat näkyvästi likaiset. Kädet kuivataan kertakäyttöisiin paperisiin käsipyyhkeisiin.
- Jos käsienvpesumahdollisuutta ei ole, käytetään käsihuuhdetta. Käsihuuhdetta tulee olla helposti saatavilla.
- Aivastamisen tai yskimisen yhteydessä suun eteen laitetaan kertakäyttönenäliina, joka heitetään heti käytön jälkeen pois. Jos nenäliinaa ei ole saatavilla, suojataan suu kyynärtaipeella. Kädet pestään tämän jälkeen.
- Myös muusta hygieniasta on pidettävä hyvää huolta.
- Maskia ei tarvitse käyttää mutta sitä ei kielletä.

Rippikoulujen suojaamisen kulmakivi on se, ettei lievästikään sairaana tulla rippikouluun. Tämä koskee sekä rippikoululaisia, isosia että henkilökuntaa.

<https://thl.fi/fi/web/infektioaudit-ja-rokotukset/taudit-ja-torjunta/infektio-den-ehkaisy-jatorjuntaohjeita/kasienpesu-ja-yskiminen>

6. Siivous

Koronavirus tarttuu ensisijaisesti pisaratartuntana, kun sairastunut yskii tai aivastaa. On mahdollista, että virus tarttuu myös kosketuksen kautta. Koronavirukset eivät säily pitkiä aikoja ilmassa tai pinnoilla vaihtelevissa lämpötiloissa. Tavaroiden välityksellä tapahtuvia tartuntoja ei ole todettu.

Siivouksesta huolehtii pääsääntöisesti leirikeskusten henkilökunta saamansa viranomaisohjeistuksen mukaisesti, mutta rippikoulun isokset, ohjaajat ja rippikoululaiset voivat olla tässä myös apuna.

Yhteiskäytössä olevia työvälineitä, kuten laulukirjoja, lautapelejä ja askartelutarvikkeita (sakset ym.) puhdistetaan aina käyttäjien välillä.

Mahdollisuuksien mukaan leirille osallistuja voi tuoda mukanaan oman peiton/makuupussin ja tyynyn.

7. Jos rippikoulussa epäillään tai todetaan koronavirustartunta

Taudin toteaminen ja jatkotoimet

Tartuntaketjujen selvitystyö kuuluu kunnan tai sairaanhoitopiirin tartuntataudeista vastaavalle lääkärille. Jos koronavirustartunta todetaan rippikoulussa, selvitetään, onko tapahtunut altistumista. Tästä toiminnasta vastaa alueen tartuntatautiviranomainen.

Jos leirillä osallistuja tai työntekijä sairastuu, tulee ottaa yhteyttä sen kunnan terveystieteisiin, missä leirikeskus sijaitsee. Päätöksen hoidosta ja testaamisesta tekee tartuntatautilääkäri. Hän tekee myös päätöksen mahdollisesta karanteenista, kuultuaan leirin vastaavia työntekijöitä. Päätökset ovat aina tapauskohtaisia. Koronatestien tulokset saadaan yleisimmin 2-4 päivässä.

Mikäli nuorella todetaan leirin jälkeen koronavirus COVID-19 tartunta, siitä on ilmoitettava leirin järjestäneeseen seurakuntaan mahdollisimman pian kirkkoherralle tai seurakuntatoimistoon. Seurakuntakohtaiset yhteystiedot:

Eristäminen tartuntatautiepäilyssä

Jos leiriläisellä todetaan leirin aikana koronavirusinfektioon sopivia oireita, tulee hänet ohjata erilliseen tilaan odottamaan lisäohjeita tilanteeseen. Oirehtivan leiriläisen kohdalla terveystieteiset päättävät jatkotoimista. Jos oirehtiva leiriläinen kuljetetaan testattavaksi, matkan aikana on hyvä käyttää suojamaskia, joita leirillä on mukana. Mikäli koronavirustartunta todetaan, tulee altistuneet jäljittää ja asettaa karanteeniin. Leirin järjestäjän tulee tällaisessa tilanteessa olla yhteydessä paikalliseen tartuntataudeista vastaavaan yksikköön lisäohjeiden saamiseksi. **Jokaisella leirille osallistujalla täytyy olla joku henkilö, joka pystyy tilanteen vaatiessa noutamaan leiriltä kotiin.**

Viestintä

Koronaepäilyissä ja -tapauksissa on syytä muistaa asiallinen viestintä, sillä huhut lähtevät helposti liikkeelle ja voivat vääristyä matkalla. Pandemiatilanteen vuoksi koronaan liittyvä viestintä on kriisiviestintää.

Tapauskohtaisesti tartuntatautilääkärin ohjeet viestitään leiriläisille sekä huoltajille ilman tarpeetonta viivytystä ja selkeästi. Yksityisyydensuoja on tärkeä muistaa. Tapauksesta ilmoitetaan kirkkoherralle, ja muutoinkin toimitaan seurakunnan kriisiviestintäohjeiden mukaisesti.

8. Matkat rippikouluun ja takaisin.

Rippikoulukuljetukset hoitaa Lehtimäen liikenne. Liikennöitsijä on luvannut huolehtia kaluston desinfioinnista jokaisen kuljetuksen jälkeen viranomaisohjeiden mukaisesti. Tämä voi tarkoittaa sitä, että seuraava ryhmä joutuu odottamaan bussiin pääsyä. Tänä aikana tulee huolehtia siitä, että kahden ryhmän jäsenet eivät ole tekemisissä toistensa kanssa.

- Älä tule lähtöpaikalle, jos sinulla on mitään koronaan liittyviä oireita. Tämä koskee sekä saattajaa että nuorta. Mikäli nuorella on mitään sairastumisen oireita, häntä ei voida ottaa leiribussiin.
- Bussille saavuttaessa pyydetään, että saattajat pitävät riittävät turvavälit leirille lähteviin.

- Rippikoululaiset laittavat omat tavaransa bussin tavaratilaan ja siirtyvät ohjeiden mukaan bussiin.
- Annostellaan käsidesit sekä ennen bussiin nousemista että ulos tultaessa
- Saattaja voi tuoda nuoren myös leirikeskukseen omalla kyydillä. Tästä tulee sopia leirin ohjaajien kanssa etukäteen hyvissä ajoin.